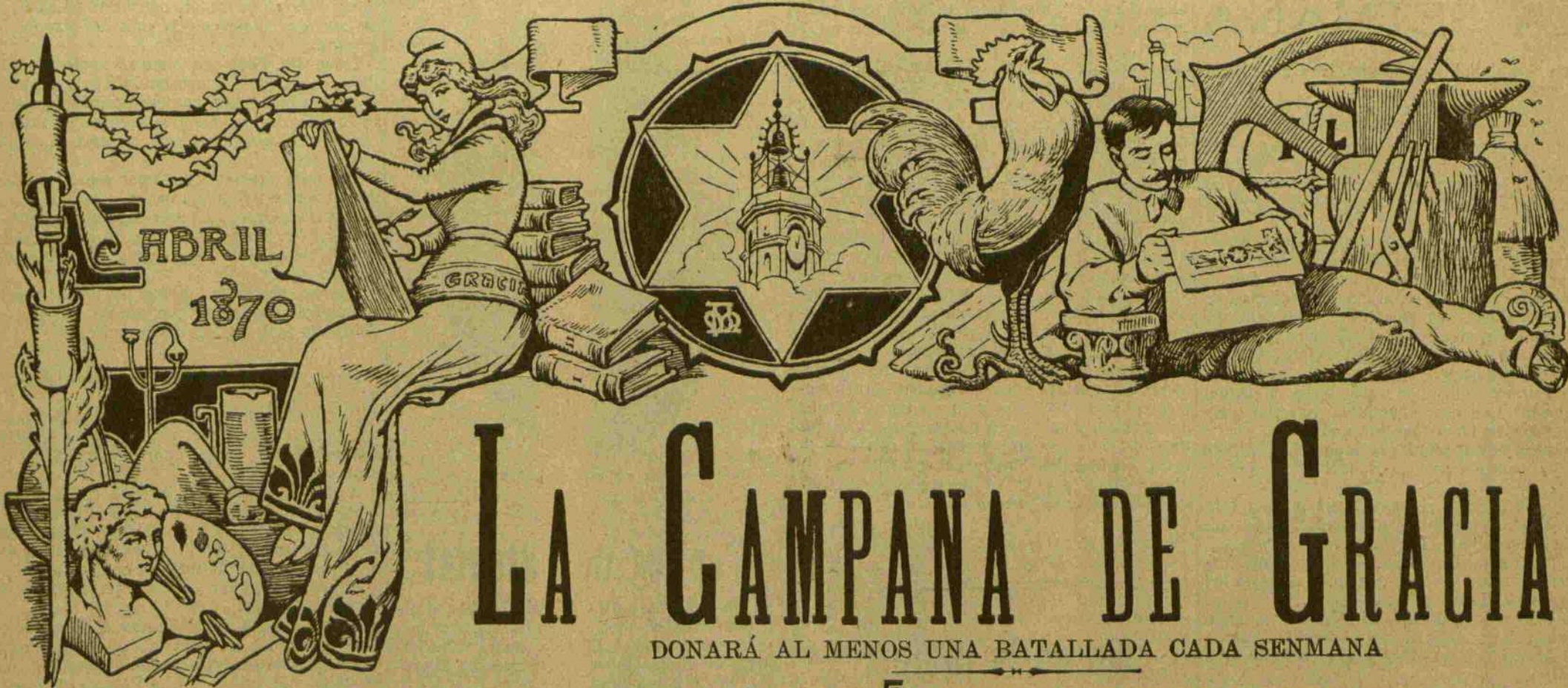

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosa)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

EL MINISTRE:—Ens haurieu de vendre cotó fluix pera les orelles.
EN CALVET:—Impossible!... No més ne venem a l'engròs.
—Oh!... A l'engròs el volem, perquè'ns sembla que anem a necessitarne molt.

LA SETMANA

JA està definitivament vist. En Canalejas no es en Sagasta.

Tenia don Praxedes, en l'art de sortejar les dificultats, una habilitat tan rara, que no hi havia problema que ell no resolgués—generalment sense resoldre'l—a satisfacció de tothom. Y tothom quedava content; y tothom se feia creus de la trassa sens igual del vell progressista.

En Canalejas ha volgut seguir també aquest sistema, y el fracàs més espantós ve a coronar la seva tentativa. Aquí tenim, pera demostrarho, la divertida col·lecció de projectes de llei que'l dilluns va sometre el president del Consell a l'aprovació de la Cambra, y, com a símbol de totes, la llei d'Associacions.

Desitjant l'home, ab aquest projecte, quedar be ab tiris y troians, ab uns y altres ha quedat malament. Les seves habilitats, forades o espontànies, no han convenut a ningú.

Pera'ls ultramontans, la nova llei, inspirada evidentment pel dimoni, es jacobina y anti-religiosa.

Pera'ls partits avansats, com a obra feta d'acord ab Roma, la llei d'Associacions es clerical y favorable a l'Església.

—No, senyor Canalejas—li diuen desde l'esquerra:—Fassi vostè lo que fassi, aquesta llei no passarà. Es massa reaccionaria.

—Trèguisho del cap, don Josep—li diuen desde la dreta:—Es massa avansada aquesta llei. Acudirem a tots els medis pera evitar que passi.

Del centre, dels amics d'en Canalejas, no cal parlarne. Soldats disciplinats, ells votaran, bo o dolent, lo que'l seu quefe els mani; però, entre tant, al sentir els crits de la dreta y els de l'esquerra, els liberals se miren de reüll a don Josep, y els uns als altres se diuen en veu baixa: —Li ve gran, li ve gran això... No hi entén res, el bútxara, ab aquestes coses. Ah!... Si avui visqués el *Viejo Pastor*!

PIF-PAF

Els aplecs republicans

ANANS la política podia dirigir-se desde la taula d'un casinet o desde la redacció d'un diari. Les agrupacions polítiques obeïen mansament la veu dels més cridaners, que no sempre eren els més purs, y quan els capdavanters, per ridícoles envages o per incompatibilitat de caracter, renien sorollosament, les agrupacions també's dividien en tants grupets o capelletes com personatges s'havien separat pera plantarse per ells en els negocis polítics.

Avui ja no es possible que fassin ranxo separat les agrupacions que senten un mateix ideal y lluiten sota una mateixa senyera. Els capdavanters no són ja homes, sinó aspiracions; no s'obeeix a vuides paraules, sinó a profons y ben arrelats sentiments. S'han simplificat els programes, condensant-los en sagrades aclamacions. Els mots *Catalunya y Llibertat*, nascuts al cor, refermat's al seny y portats als llavis per l'entusiasme, són prou pera unir a tots els republicans de Catalunya, sense que jamai puguin destruir aquesta unitat de sentiment y d'acció les discòrdies que separin algun dia an alguns homes, per importants que aquestos homes siguin.

Els capdavanters encara guien als pobles, però ab la condició d'obeir les seves inspiracions, avui ja sempre encertades, per tenir les col·lectivitats consciència de les seves accions.

Y pera que aquesta consciència sigui més robusta; pera que, al sovintejar els canvis d'impressions, hi hagi més unitat en els sentiments; pera que, a l'estrenyer els llassos amicals que a tots ens lliguen, resulti més forta la col·lectivitat; pera que'ls pobles se coneixin, y s'estimin, y s'ajudin, convé organitzar sovint aplecs republicans, anant demà a la Poble de Claramunt a donar coratge als ciutadans del districte d'Igualada que lluiten contra el caciquisme; pujant un altre dia a plantar l'arbre de la Llibertat al cim de Sant Miquel de Montclar, pera que tota la Segarra aprengui d'estimar nostra senyera; acudint més tard a les montanyes de Berga, foragitant ab nostres cants lliberadors, y nostres rialles d'alegria, y nostres crits de fe y entusiasme les velles idees de tradició sagrada y de xorc fanatisme que encara nien en aquells cors y en aquells recons catalans; resseguint tots els indrets de Catalunya en festes de germanor, en aplecs de venturosa joia, estrenyent els vells les mans amigues dels vells, enmirrantse els joves en els ulls de les xamoses donzelles, y ensenyant als infants l'alegria de la vida lliure, donant coratge als uns,

alegria a tots y preparant la nova generació que ha de rellevarnos en la defensa de la Llibertat.

Els articles vibrants dels nostres periodics passen com focs follets; les sabies conferències dels nostres intellectuals no deixen rastre; les grans festes en plena naturalesa no s'olviden fàcilment, y quan aquestes festes donen ocasió de coneixe's y estimarse una munió de pobles diferents; quan han fet gloriós d'indignació milers de cors al ferse carrec d'unes injustícies caciquistes; quan han ajuntat els visques entusiastes de milers de boques en homenatge grandios a la Llibertat y a Catalunya; quan aquestos aplecs han genessiat simpaties, han ajuntat cors, han creat afeccions y han sembrat entusiasmes, deixen un rastre inesborrable que'ns fa més forts y més bons.

Seguimla, aquesta tàctica feconda y agradable; escampem per tot Catalunya les llevers sanes dels nostres ideals, recullint en els pulmons la sava dels pins y en els cors els dalès dels pobles. Anem demà a l'aplec de la Poble de Claramunt, segurs de que, al retorn de la festa, sentirem la satisfacció del que ha fet obra feconda y positiva y el desitg de repetir aquestes belles jornades.

JEPH DE JESPU

No es lo mateix

OLTS dels partidaris, ja vergonyants, ja declarats, de l'intervenció militar espanyola al Marroc treuen a cada punt l'exemple de Fransa. «Si Fransa procura expansionarse territorialment per l'Imperi del Mogreb,—diuen—perquè no ha de fer lo mateix Espanya? Hem de permetre que'ls francesos se mengin tot el tall? Si la política africanista es una bogeria, com es que la segueix el govern radical y republicà de París?»

El cas, senyors, no es de bon tros el mateix. El problema marroquí de Fransa es molt diferent del problema marroquí d'Espanya. La principal diferencia està en que als francesos els surt a compte l'africanisme, mentres que als espanyols els succeeix tot lo contrari. Els francesos juguen perque, si no's presenten excepcions complicacions, van a guanyar. En el mateix joc als espanyols els tocarà perdre.

Deixant a part el discutible valor moral y civilisador de la política colonial, tenim encara en el mateix un importantíssim aspecte imperial y economic. La colonisació francesa, com l'anglesa, reporta a la nació considerables beneficis agricols, industrials y comercials. En aquesta colonisació no hi ha sols una operació militar, sinó també una operació económica. La primera té com a objecte facilitar la segona. Més que de conquistar territoris, se tracta de conquistar mercats. L'Indo-Xina, l'Algeria; Tunis, Madagascar y l'Àfrica Central son fonts de vida y de riquesa pera Fransa, com ho son pera Anglaterra l'India, l'Australia, la Nova Zelanda y l'Àfrica del Sud. En aquestes nacions la política colonial podrà ser més o menys censurable, desde certs punts de vista ben respectables, en veritat, però respon a una finalitat practica: té una innegable utilitat y reporta grosses avantatges.

Així Fransa no va al Marroc a complir el testament de cap rei o reina. Va a obrir un nou camp d'acció al seu comerç y a la seva industria; els sacrificis d'homes y diners que fassi tindran, en certa manera, una compensació.

Pera Espanya el cas es tot un altre. La feblesa nacional y l'endarreriment de l'industria no li permeten esperar cap gran benefici economic al Marroc. La compensació dels sacrificis que's fassin no vindrà, no pot venir. Y en aquell país menos que enlloc, puig es un país, comercialment, de porta oberta, y en el qual totes les nacions hi tenen els mateixos drets economics. Aquesta igualtat de condicions comercials, pera totes les potencies fa impossible que Espanya pugui esperar un seriós avenir comercial al Marroc.

Sense tarifes protectores, com ha de lluitar al Marroc l'industria espanyola ab l'anglesa, l'alemanya, la francesa, etc. El comerç espanyol pot creixer en aquell imperi; però el creixement no pot pendre gran volada. Els beneficis que se'n treguin sempre estaran molt per dessota dels sacrificis que'ns costarà.

Heusquí perquè al Marroc el cas d'Espanya no es el mateix que'l cas de Fransa.

FULMEN

Si cada autor, a l'agafar la ploma, se preguntés: «Val la pena de dirse lo que ara vaig a escriure?», hi hauria, segurament, molts menys llibres.—*La Harpe*.

MANUEL POSA

L'epileg de l'atentat

Quan surtin aquestes ratlles a trobar al public una joventut violenta, neurotica, anormal, lo que's vulgui, però heroica, haurà estat jutjada. Y en Manuel Posa o caminarà cap al presiri o be cap a la ciutadania.

Passi lo que passi, el judici d'en Posa no es res més que un petit incident, perquè la sentència ja està decretada de molt abans, de quan a l'endemà de l'acte d'en Posa, uns, els més, se fregaven les mans, y els menos abominaven. Perquè aquets atentats estan per sobre del bé y del mal que'l codic judica. En Posa no serà mai un criminal, y si en un règim de tirania la seva mà venjadora hauria estat tallada, un moviment popular el portaria a la glorificació. Aquets joves palids, que, com les verges homicides de la Bíblia, sacrificuen al seu ideal la seva vida, son homes representatius que donen relleu de sang a les ansies colectives. Y per això el poble's perdona, perquè ells son el poble instintiu, rectilini, que creu, com els legisladors, que la pena de mort corregeix als tirans, y s'afilla a n'aquets matadors frustrats que han dictat justícia personal, perquè'l poble, fora d'aquets anys enormes que's diuen 1648, 1793, mai té lleis ni jutges.

Tot això no es més que un episodi d'un desafiament a mort. En Maura era la llei implacable, la repressió sàdica, el governant que deia, ple de coratge: «Jo he estat el complidor de la llei, y damunt meu tenen de caure totes les responsabilitats». En Posa era la mare d'en Clemente Garcia; era els pares d'en Malet; era la dona d'en Baró; era la familia de l'Hoyos; era tots els punys que s'aixecaren quan la mort d'en Ferrer; era totes les llàgrimes de les mils llars que tenien en les presons un captiu; era tots els dolors de tots aquells que sentiren, com en temps d'Isabel II, trucar a la policia a la porta del seu quarto pera emportarsels a les terres horribles de Terol, o be a la Manxa castellana, La topada era fatal, y's produí una punta de tragedia, que a la fi no consegut altre efecte que posar unes gotes de sang en l'escut del senyor Maura, comte Wifred de la monarquia espanyola.

Contra aquestes gotes de sang llenseu, burgesos, tota la vostra ira; però, si sou cristians, recordeu a Judith; si esteu enamorats del republicanisme classic, tingueu memoria pera Brutus; si creieu en l'honra que porta el sacrifici, penseu en Lucrecia; si sou catolics, mediteu sobre en Ravillac y en Clément; si sou patriotes, saluteu a Carlota Corday; si encara sentiu l'epopeia de la redempció italiana, mireu com l'estatua d'Orsini, el maleit, se redressa tota blanca en la plassa d'un poble italià.

La sang crida la sang. Quan la pietat fuig de les altes institucions, se vol que's trobi en els homes del poble? Si un ministre «se lla la mant a la cabeza», com extranyarse de que un minyó brau carregui la pistola, quan el que creu que es un tirà passa? El 1909 justifica el 1910. En Posa es la contra-figura d'en Lacierva, l'anti-Maura. Si aquest hagués estat un governant sabi y prudent; si el seu cor hagués estat humà, en lloc d'esser un article del Codic, no es veritat, amics, que en Posa no hauria tingut, no ja un elogi, ni una defensa? Però en Maura es en Maura. Porta a sobre tota la fatalitat del seu nom.

X. X. X.

EN la sessió del passat dimecres va comensar al Congrés la discussió del projecte de llei del servei militar obligatori, aqueixa famosa llei que en vi-

gilies d'eleccions a tants candidats els ha servit de canya pera pescar els vots del *pueblo soberano*.

Doncs be. Pera que vegin els nostres lectors l'interès ab que'ls representants del país s'han pres l'assumpte, ara que era ocasió d'abordarlo ab sinceritat y valentia, llegeixin la manera com descriu aquell solemne moment un corresponent telegrafic:

«Se posa a debat el dictamen sobre'l projecte de llei del servei obligatori. Quasi tots els diputats s'aixequen, conversant en veu alta, y deixant la Cambra poc menos que deserta.

«Els bancs dels republicans estan completament vuides.»

¿Se va enterant el poble de quina manera compleixen els homes que ell va enviar a les Corts els seus sagrats compromisos?

Demà, diumenge, tindrà lloc l'anunciat Aplec de La Poble.

Per lo útils que poden ser als nostres amics que desitgen assistirhi, y que, segons noticies, son numerosos, creiem oportú fer públiques les següents instruccions:

El bitllet podrà adquirir-se al Baixador del Passeig de Gracia. Ha de demanarse *anada y tornada* per Igualada, podentse ab aquest bitllet baixar a La Poble. Es una concessió que'ls organitzadors han obtingut de la Companyia.

El preu del bitllet —*anada y tornada*— es de 4'90 pessetes.

El tren sortirà del Baixador del Passeig de Gracia a les 7 y 15 minuts del matí. Pel retorn, que s'efectuarà el mateix dia, hi haurà un tren especial que sortirà de La Poble a les 7 de la tarda, arribant a Barcelona a les 10 de la nit.

Sentidíssima ha sigut la mort del conegut demòcrata don Miquel Vilà, ocorreguda en aquesta ciutat el passat dilluns.

Republicà federal desde l'any 1868, en que entrà en la política activa, la seva vida ha sigut un model de conseqüència, desinterès y laboriositat.

Mai volgué ocupar cap carrec public, però sempre acceptà ab gust tots els que'l partit, coneixedor de les altes qualitats d'en Vilà, va conferirli dintre de les seves organitzacions.

E. P. D.

Segueix cada dia més intensa y sorollosa la campanya inaugurada temps enrera pera demanar al Govern la derogació de la llei de Jurisdiccions y la consagració definitiva de la supremacia del poder civil.

L'últim diumenge, a més del miting celebrat a Barcelona en el teatre de la Marina, varen realitzar-se a Espanya, entre mitings y manifestacions, uns setanta actes populars encaminats al mateix fi.

Madrid, Bilbao, Valencia, Màlaga, Ferrol, Alacant... Seria llarga la llista de les localitats que al crit de «Llibertat y progrés» varen, el diumenge, llensar al vent la bandera de la jove democràcia.

Es impossible que'ls poders publics, davant d'aquest immens clamoreig, se neguin a satisfer les justes aspiracions del poble.

Aquets dies hem tingut a Barcelona un ministre; el de Foment.

Va venir pera presidir l'inauguració del Congrés internacional cotoner, y siguié aquí tan amablement rebut y obsequiat, que al tornar a Madrid diu que no para d'alabar la nostra esplendidesa, la nostra activitat, la nostra riquesa...

Així... Molt serà que tot aquest devassall d'elogis no acabi malament pera nosaltres.

Perquè podria molt be succeir que'l ministre d'Hisenda sentís al senyor Gasset, y a l'entendre de que a Barcelona la ballem tan grassa, l'home pensés:

—Calla, calla!... Serà qüestió d'augmentarlos-hi la contribució, an aquets Cressos...

El gran Romanones acaba de ser elegit academic.

De la Llengua?

No.

De l'Historia?

Tampoc. De l'Academia de Ciències Morals y Polítiques, que es pera la única que té mèrits adquirits...

Perquè, si en comptes de tractarse de ciències morals y polítiques, se tractés de ciències *polítiques-morals*, tampoc li deixarien ser, al coix il·lustre.

Espurnes

Sembla que en Pep Canalejas

dintre de no gaire temps

abandonarà el seu carrec

y se'n anirà a passeig.

¿Per què? Perquè diu que l'home

està tip del mal paper

que, a pesar dels seus esforços, els espanyols li estem fent.
¡Deliciosa coincidència, si això que's murmura es cert!
¡Ell està tip de nosaltres?
¡Nosaltres estem tips d'ell!

S'han obert les Corts, y... res
La major part de les tardes s'ha de celebrar sessió ab menys de mitja entrada. En va el senyor president escriu cartes y més cartes, recordant als diputats els seus devers. Ells... *naranjas*. La cosa, dit *inter nos*, de tots modos no es extranya; al teatre ja fa algun temps que la gent no hi té tirada.

—¡Volem que'l Govern derogui la llei de Jurisdiccions!
¡Volem que la suprimeixi!
¡Ho volem, ho volem tots!—
Y el país vinga volerho, y el Govern vinga que nó, y nosaltres, hala, tórnahi, y ell, hala, com si fos sòrt, per poc que d'una part y altra hi hagi constància en el joc, si no's muda de sistema, ¡que'n pot ser de llarg això!

—A un fill d'en Montero Ríos li han dat un empleo.

—¡Aiail!
Però ¿es realment possible que en la tribu patriarcal del insaciable gallego, a l'any llarg de governar hi quedés encara un *vástago* que no estés ja colcat?

Va vení el senyor ministre, va assistí a divuit banquets, va doná un tom per la Rambla y va tornar-se'n al tren.
Y ara a Madrid, es clar, l'home va dient per tot arreu:
—¿La «qüestió» de Catalunya?... La conec perfectament!...

—De l'Àfrica ¿què se'n sab?
—Tocant al rengló de guatlles, una infinitat de coses folletinesques, dramàtiques, homèriques, terrorífiques, horribles, espantables...
Ara, allò que's diu *vritat*, no se'n sab ni una paraula.

C. GUMA

El verdader obstacle

EN compliment de lo promès, els ministres d'Hisenda y Governació ens han fet conèixer els projectes d'Associacions, de desgravació dels Consums, reorganització administrativa de Canaries y reforma de la llei de Sanitat. En Canalejas s'ha empenyat en fernes creure que les reformes plantejades són cosa més seria de lo que molts se pensen, y que fan feina demolidora quants desconfien de les intencions que an ell y als seus companys de Govern animen.

Els diaris afectes al ministeri s'ocupen, per la seva part, en fer ressaltar l'importància que pera la nació pot tenir aquest nou període parlamentari que ara comensa, tota vegada diuen—que un tan sols dels projectes presentats havia d'esser prou a ocupar l'atenció dels representants del país en lo que resta de legislatura, per poc que s'acostumés a Espanya a fer les coses com deuriem fer-se.

En aquest sentit censuren les manifestacions republicanes efectuades el darrer diumenge. És l'opinió dels òrgans del Govern la de que no abona als republicans la més mínima part de raó. En Canalejas—afegeixen els esmentats diaris—no necessita de les excitacions populars pera implantar el seu programa de reformes liberals. Ho ha demostrat completament adelantantse als desitjos dels manifestants, donant, ab la fermesa que tots li reconeixem, el primer pas cap a l'instauració a Espanya d'una monarquia a l'anglesa, que, sobres tenir solemnement garantides totes les llibertats, res pugui envejar als països més democràtics del món.

Com que la retòrica y l'art de saber prometre han constituït sempre un coeficient importantíssim en la nostra història, la prosa dels reporters del *trust* ha apaigabat no poques impaciències, guanyant novament els cors d'alguns republicans que diuen ara que *potser a Madrid tinguin raó, que es el pessimisme la*

pitjor de les malalties, y que *no obrem com deuriem* els que tenim pera'ls propòsits del Govern un somriure d'escepticisme o uns mots d'incrèdilitat.

Imitem—clamen aquets—a les grans nacions d'Europa que obtenen les reformes que'ls són precisas ab la col·laboració de l'adversari, com si pera fer lo que elles fan no comptessin els espanyols ab la nosa insuperable que suposa la maleida política de conxorxa, desterrada temps hà de tots els pobles que se'ns posen com a exemple.

No dubtem nosaltres de les intencions y la bona fe d'en Canalejas. Concedim y tot que l'inspirin els millors desitjos. Però ¿qui'ns negarà que per damunt de la seva bona voluntat, per sobre dels seus bons anhels, està la conveniència de les majories acoblades en el Senat y el Congrés, filles, les dues, del més escandalós y el més desvergonyit de tots els caciquismes?

El poble, diguin els eterns optimistes lo que vulguin, res de bo pot esperar d'un sistema que—com al peu de l'estatua d'en Castelar digué molt encertadament en Melquíades Álvarez—troba el seu més fort apoi en una camarilla de plutòcrates, reaccionaris, conservadors y privilegiats de tota mena, que per egoisme, quan no per un altre ordre de conveniències, han d'esser sempre el primer destorb a tota obra de progrés y llibertat.

BAC DE RODA

La llibertat dels obrers a Fransa y a Espanya

EL senyor Canalejas y alguns diaris ministerials han acullit ab gran joia les alusions que alguns francesos han dedicat a Espanya ab motiu de la celebració del primer de Maig. Es sabut que'l govern francès prohibí la manifestació que'l dia de la Festa del Treball projectava celebrar a París la Federació de Sindicats del Sena. Y alguns sindicalistes y polítics, entre ells l'ex-ministre M. Camille Pelletan, han dit: «Lo que a París prohibeix el govern de la República francesa, a Madrid ho permet el govern de la Monarquia espanyola.»

Els nostres monarquics, davant d'això, s'han fregat les mans y han exclamat: «Ho veieu? Els obrers tenen més llibertat a la monarquia Espanya que a la republicana Fransa.» Es possible que alguns ciutadans de bona fe s'ho hagin cregut.

Doncs be: no hi ha res d'això, sinó tot lo contrari. Les esmentades afirmacions són filles d'un coneixement incomplet de lo succeït. Els qui estiguin enterats de les circumstàncies en que la prohibició de la manifestació fou dictada a Fransa, hauran de reconèixer que, en circumstàncies iguals, el govern espanyol l'hauria prohibida també.

Cal saber, en efecte, que'ls organitzadors de la manifestació s'havien negat a demanar permís pera l'organització de les 40 comitatives que projectaven y a posarse d'acord ab les autoritats pera senyalar l'itinerari, y que havien anunciat públicament que celebrarien la manifestació tant si el govern l'autorisava com si no. Per les mateixes raons la prohibí l'any passat M. Briand. En un cas semblant, el senyor Canalejas hauria obrat de la mateixa manera. L'aclaració que hem fet explica lo que alguns troben extrany.

Dir que'ls obrers tenen més llibertat a Espanya que a Fransa, fa riure. Llegiu *L'Humanité*, *Le Socialisme*, *La Guerre Sociale*, *La Bataille Syndicaliste*, etc., y haureu de reconèixer que'ls que aquí escriguessin tals coses anirien a la presó o a presirí tot seguit.

A. R. y V.

Que's desi

El projecte de llei d'Associacions que'l senyor Canalejas acaba de presentar a les Corts es prou y massa pera desacreditar absolutament a un home que vulgui fer-se passar per radical. Predicar anti-clericalisme durant anys y anys, y estar en el poder quinze mesos pera acabar ab la presentació d'un projecte d'un moderantisme ridícul y poruc!...

Aquesta darrera feta del president del Consell, concordant ab altres del seu període de govern, el desautorisa pera que, d'aquí endavant, adopti en la qüestió religiosa posures gallardes. No hi ha dret a tenir tanta llengua quan se tenen tan pocs fets.

Entre la balumba d'articles del projecte sols

un parell de coses valen la pena. El projecte que anys enrera presentà don Bernabé Dávila era molt, moltíssim més radical. Si el Vaticà hagués hagut de redactar ell mateix el projecte, potser li hauria sortit una mica menys mansoi que al terrible anti-clerical que presideix el Govern espanyol.

Quines coses s'han de fer pera conservar el poder! Perquè es evident que l'abdicació del senyor Canalejas obeeix a les ganes de seguir en el seu lloc. Per salvar el poder, haurà perdut tot el prestigi que li podés quedar.

Lo pitjor pera ell fora que, això no obstant, perdés el poder. En aquest cas no li hauria valgut de res la vergonyosa abdicació. Perdre l'honra, políticament, pera salvar els barcos, es una mala acció. Però perdre alhora barcos y honra es, ademés, un mal negoci.

Res: que'l senyor Canalejas ja pot desar el seu projecte. Y, al mateix temps, pot desarse ell y tot.

ON Lluís de Zulueta, en un article tan interessant y bellament escrit com tots els seus, se queixa de l'esterilitat de l'any polític que va terminar al reobrir-se les Corts el passat diu.

«Durant aquest any—diu ab amargura l'il·lustre diputat de l'Esquerra—no s'ha fet res.» Però s'ha enraonat molt, don Lluís, s'ha enraonat molt.

Y recordi lo que diu el ditxo:
Enraonant la gent s'entén.

Veurà vostè com a l'últim acabarem per comprendre que pel camí que seguim no anem enlloc.

Y que, si no volem enfonzarnos més de lo que ja ho estem, no'ns queda més remei que emprendre'n un altre.

D'un telegrama de Ceuta:

«Una comissió de moros de Buit ha dit que està conforme ab l'operació realitzada últimament en aquells voltants per les nostres forces.»

Aquets són els moros de Buit.

Ara veurem lo que diuen els moros de Ple.

En el miting contra la llei de Jurisdiccions celebrat el passat diumenge al Teatre de la Marina hi va haver un petit intermèdi de *barra fixa*, a carrec, com ja pot suposarse, de l'inverosimil diputat senyor Iglesias (don Ambrosio). Un orador, l'Herreros, s'havia lamentat de que en Lerroux no hagués complert la paraula, que davant del poble va donar en el miting de la plassa d'Armes, d'apelar a l'obstrucció parlamentaria si el Govern s'empenyava en mantenir la llei de Jurisdiccions.

Y el senyor Iglesias, ab aquella *mandibula* que tan famós l'ha fet, contestava molt serio: —Si'ls radicals, quan la darrera crisi, no varem acudir a l'obstrucció, siguié pera evitar que en Canalejas, contra el qual s'havia tramat un complot, caigués.

No s'hi val a falsificar la veritat ab tanta frescura, senyor Iglesias.

En el miting de la plassa d'Armes—tornarem a repetir el passatge, ja que vostè sembla tenir interès en oblidarlo—el senyor Lerroux va dir, textualment:

«En vísperas de una nueva batalla parlamentaria, lo que conviene es que todos los hombres que aspiren a disfrutar de la representación popular se comprometan a no permitir, llegando incluso a la obstrucción, que pasen los nuevos presupuestos que necesita el Gobierno para sostenerse, si antes no hemos concluido con la ley de Jurisdicciones...»

Ara be. Els pressupostos varen aprovar-se el dia 24 de Desembre de 1910. Y sigueren votats sense obstrucció de cap mena.

Y la crisi de la por, a que vostè fa referencia, no va venir fins a primers d'Abril d'aquest any.

¿Què, doncs, té que veure el compromís contractat a la plassa d'Armes del Park ab una crisi ocorreguda tres mesos després d'haver ja faltat el senyor Lerroux a la paraula donada al poble, al poble ignocent, els vots del qual sollicitava aquell dia el *caudillo*?

Un'altra vegada, senyor Iglesias, que vulgui endossarnos boles de tan descomunal calibre com la del miting del diumenge, ensúcriles una mica millor.

Perquè si no, ja ho veu, no passen.

La Reina de la festa dels «Jocs Florals» d'enguany ha anat a oferir la *flor natural* a la Mare-de-Deu de la Mercè.

Ben fet. La verge li'n restarà agraïda. Ab la delicada aroma d'aquesta flor podrà esvaïr la fortor de suor d'aquella ermilla. Y ja se sab que'ls desinfectants són poderosos factors pera l'higiene.

A Madrid s'ha celebrat ab gran exit la *Fiesta del Sainete*.

En vigília dels aconeximents tetrícs que en l'horitzó d'Espanya's vesllumen, no està mal una solemnitat dedicada a la grotesca comèdia. En Canalejas podia dir:

—Aquesta *Festa del Sainet*, senyors, es pera preparar la *Festa de la Tragedia*.

Comentant el fet de que'l senyor Gasset, tot un ministre de Foment, en el seu discurs als congressistes cotonaires hagi estat a l'altura d'un espartenyot, deien dos tranquils:

—Però, home, no veus que'l mateix nom ja ho indica?... Gasset!

—No t'entenc...

—Figura't, en temps de l'electricitat, un Gasset, un gas petit..., un gas pobre!

Als defensors de les pràctiques confessionals els brindem aquest retall d'un especialista:

«Està provat que Jesús, si be fou batejat y va pendre la comunió, no va confessarse mai ab ningú.»

Realment una de les coses que fa creure que uleshores no s'estilava la bugada dels pecats es que no se sab que an el mateix pare de Jesucrist, Sant Josep, que era fuster, li haguesin encarregat mai la confecció de cap confessional.

El clero d'avui també fa com les empreses de teatre: no's perd per la propaganda ni per enviar a la premsa gazetilles de comptaduria. Y si no, veig quin una se'n llegia en els diaris del dissabte:

«Mañana se celebrará fiesta en la capilla del Tibidabo.

»Habrà *comodidad* para confesarse.» Té raó!... Comoditat y bones vistes!

Estan molt avensats els treballs de reparació del Convent-Loreto, de Les Corts.

Les mongetes tenen interès especial en inaugurar les obres el dia de l'aniversari de la crema, solemnisant-ho ab una gran festa.

Ja ho veig... Celebraran la crema ab mató.

El banquet de l'Unió Federal an en Lluhi va tenir caracter intim.

La modestia de l'homenatjat fou causa de que no's dongués rebombori a la festa.

Veritat es que ara, a entrada d'estiu, l'Unió Federal no necessita propagandes.

Fins els seus més irreconciliables enemics, a l'arribar la canícula, li fan, sense voler, l'anunci.

Perquè, quan fa molta calor, ¿què es lo que diu tothom?

¡UF!

Diumenge passat va predicar a la Catedral de Barcelona el nou canonge don Climent Cordejón.

¿Quin devia ser el tema escullit y desenrotllat per l'il·lustre clergue cervantista?

¿Gloses al Patrocini del Glorios Sant Josep, o Comentaris a la primera edició del *Quijote*?

En el Centre Monarquic Conservador hi donarà una conferencia el senyor Sastre.

El tema de tal conferencia, segons veig, es una qüestió social.

Segurament no hi haurà empentes de treballadors a escoltarla.

Perquè an els *Sastres* monarquics-conservadors tots els nostres obrers temps hà que'ls coneixen el *panyo*.

A la reixeta dels pecats.

—Jo ja vindria més sovint a confessarme, pare Francisco, però el meu home es un heretge y no m'ho permet.

—Ah, sí?... Doncs, al seu home l'haurem de pentinar!

—Impossible!... Es tot calvo!...

A LO INSERTAT EN-EL NUMERO 2190

- 1.ª XARADA I.—*Saldom*.
- 2.ª Id.—*Tortellà*.
- 3.ª Id.—*Galana*.
- 4.ª TARGETA.—*La corte de Faraón*.

En Canalejas, apurat

—¿Creuen que ja no sé per quin cantó girarme?

ENDEVINALLES

XARADES

I

Per lo que es despreocupada,
la *quart-tres* de cà'n Feliu,
els nois l'han apellidada,
per nom corrent..., l'argent-viu...
Oh, ja n'es de refinada!
En quant *cinc* l'art amorós
ella molt *prima-dos-tres*,
y com si li fos ja espós,
riu y juga ab son promès,
tot ballanthi el *doble dos*.
Sab, en fi, viure com cal,
no obstant y ser joveneta,
y si tingues més caudal
essent, com es, tan fineta,
molt més encara *total*.

A. B. C.

II

Animal es la *primera*;
per' beure, *prima-segona*;
nom de riu es la *tercera*
y el *total* ofici dona.

B. Roig

III

Temps de verb es la *primera*;
quarta-invers es vegetal;
temps de verb la *dos-tercera*;
poble català el *Total*.

MIQUEL SERRATS Y CAMPS

ANAGRAMA

Traspasant la *tot* un dia
del tren que va a Badalona
va xafar el meu *total*
la grossa locomotora.

RAMON VALLS

TARGETA

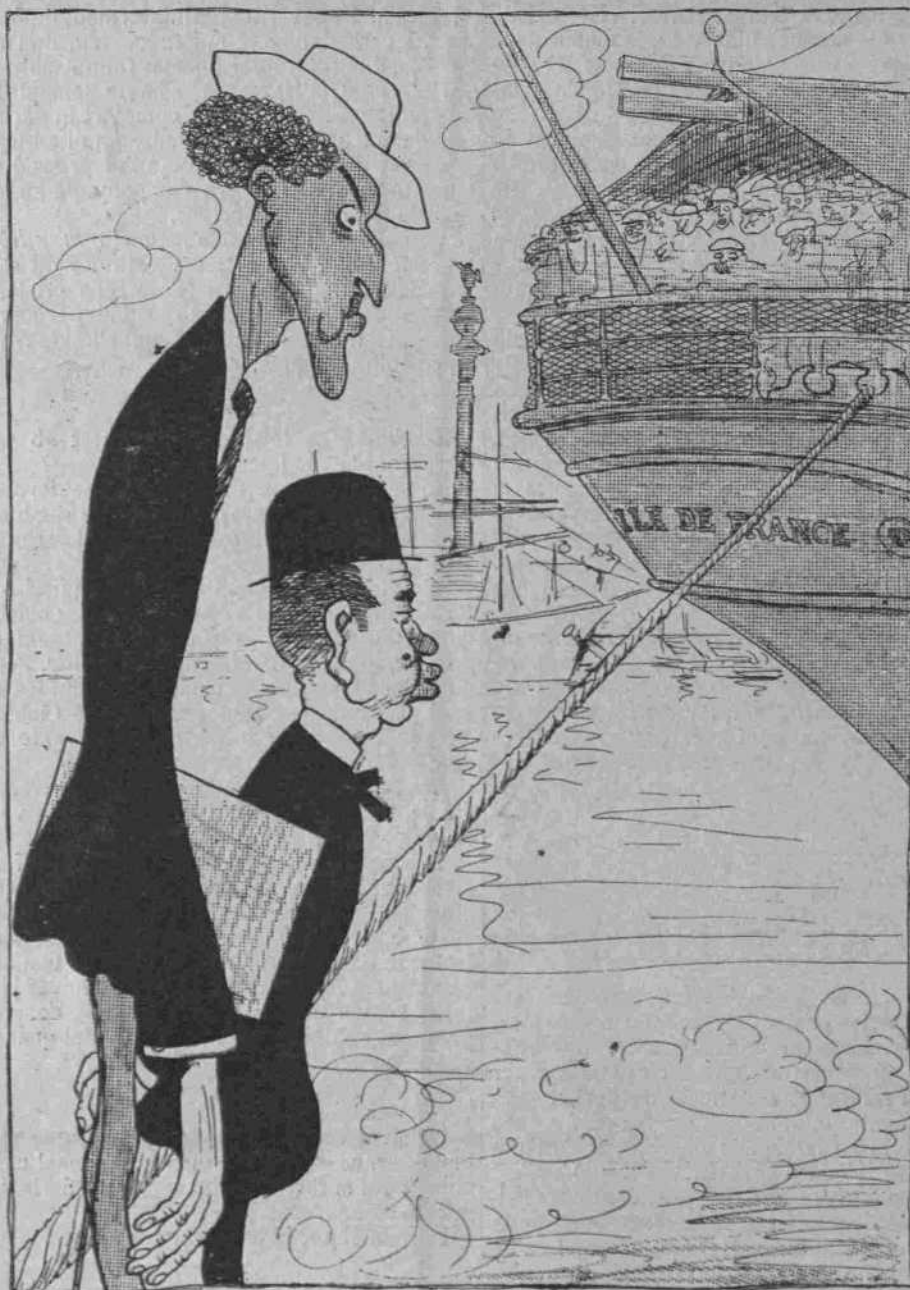
R. CANELA

CALAF

Ab aquestes lletres, degudament combinades,
formar el títol d'una sarsuela castellana.

R. PALOMÉ Y ALBERNÍ

L'expedició de la llana

—¿Què hi deuen anar a fer tants pelegrins a Terra-Santa?...
—El *Tannhauser*, home!

CONVERSA

—Escolta, Pepeta: quan vingui el teu marit a
buscarte, preguntali què'n sab d'aquell assumpte
que't vaig parlar.

—Vols dir allò de la Ramona?

—No, dona, no; allò d'aquella que't vaig par-
lar l'altre dia y que ara mateix t'acabo d'ano-
menar.

RAMON GARCÍA, VAQUÈ

JEROGLIFICS

I

I	M	A	N
Nota			Nota
	Adela		
N	Y	V	
	III		

R. A. (a) PAU DE LES CALSES CURTES

II

L. Arquitectur

JOAN ROCABERT

CORRESPONDENCIA

Cavallers: A. B. C.: Dues de les quatre ende-
vinalles que m'envia van be. Que consti que'l se-
nyor A. B. C., carbassejat la setmana passada, no
té res que veure ab aquest. No'ns demanava que
ho diguessim, doncs, ja està. Y un prec pera ter-
minar: els originals escrigui'ls en una sola cara de
paper.—Esparraguerenc: Ni l'una, ni l'altra. Pera
aquesta mena d'estirabots, no solament es neces-
sari molt enginy, sinó dominar la forma.—N. N.
(Cabrera): Lo que ve sense firma, sense ser lle-
git, va a la panera.—A. B. (a) Lo Rector de Vall-
fogona: N'aprofitarem un pera cada periodic.—J.
S. G.: Es molt llarg y disposem de molt poc espai
pera aquets treballs de col·laboració.—J. J. B.: La
targeta no'ns acaba de convencer. Empescantse
apellidos extrangers no costaria gaire de com-
pondre'n. Ho sento per la *Belle Niu-Hett* y per
la *Bresilly*, que no podran ferse carreg de l'admi-
ració que vostè sent per elles y no li podran re-
compensar.—Jofre Caragol: Les cantarelles són
fluixes, y els epitafis... home, ont va ab epitafis
en plena Primavera!

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Oim, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a